

Barne, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

(Referanse må oppgis)

Vår referanse:
Arkivkode:
Saksbehandler: Christian Hellevang
Deres referanse:
Dato: 25.juni 2012

Høring NOU 2011: 20 «Ungdom og makt»

KS vil herved avgi høringsuttalelse på NOU 2011:20 Ungdom og makt.

KS vil innledningsvis komme med noen overordnede kommentarer og deretter kommentere hvert enkelt kapittel.

KS mener at det er et viktig prinsipp at barn og unge sikres medvirkning i lokalsamfunnet der de vokser opp, dette kan være i skolen, på fritidsklubben eller på andre arenaer som barn og unge deltar på. Det må også legges til rette for at barn og unge får uttale seg i saker som berører dem.

KS mener erfaringene viser at kommunestyrene/fylkestingene lokalt/regionalt er best egnet til å finne gode løsninger for hvordan barn og unges medvirkning kan organiseres. KS vil derfor gå imot sentrale regler og lover som detaljstyrer kommunene i hvordan medvirkning skal organiseres lokalt, slik som for eksempel å gjøre skolevalg obligatorisk i videregående skole og å forskriftsfeste midler til elevrådsarbeid.

KS er positiv til at demokratiperspektivet får et sterkere fokus i fagplanen, men mener likevel at et eget demokratifag ikke er løsningen.

KS støtter ideen om forsøk med regionale ungdomskonferanser.

KS vil minne om at oppgavene løses og bestemmes lokalt gjennom det lokale selvstyret og at barn og unge må få medvirke lokalt. Økt kommunalt selvstyre vil gi innbyggerne, også barn og unge, større mulighet til å påvirke saker som engasjerer dem.

Del 3 skolens demokratioppdrag

KS mener at en av skolens viktigste oppgaver er å oppdra barn og unge til å leve i et levende demokrati. KS vil fremheve at denne oppgaven gjennomsyrrer skolens formålsbestemmelse, den generelle delen av læreplanen og at de gjenfinnes i formålene og kompetansemålene for de ulike fagene. Videre understrekes elevenes medvirkning både i lov, forskrift og læreplan.

KS mener det er helt vesentlig å fastholde dette og at opplæring til demokrati er en oppgave i alle skolens fag og i hele skolens virke. På bakgrunn av dette er KS skeptisk til å opprette et eget demokratifag. KS mener et eget fag lett kan medføre at demokratiopplæringen reduseres til et fag på linje med andre fag og at man dermed taper den grunnleggende og gjennomgående opplæringen som formålsparagraf, generell del av læreplanen og prinsippene for opplæring legger opp til. KS ønsker derfor løsninger på utfordringen med opplæring til og i demokrati som følger opp den totale innfallsvinkelen som gjeldende bestemmelser gir uttrykk for. KS stiller også prinsipielt spørsmål ved at samfunnsutfordringer kan løses ved at det innføres nye fag i skolen.

For KS er det viktig å opprettholde det lokale selvstyret. Det er viktig å holde på de prinsippene for det lokale folkestyret som Regjeringen har understreket i Meld. St. 12 (2011-2012) Stat og kommune, også når forslag fremmes fra ulike sektormyndigheter. KS ønsker at skoler gjennomfører både skolevalg og klasseråd, men mener dette bør stimuleres til på andre måter enn gjennom lovpålegg. Når det gjelder både skolevalg og åpenhet for organisasjoner og politiske partier, har de aller fleste skolene gode tradisjoner og retningslinjer for dette. Det er en viktig del av demokratiopdragelsen å gi elever og lærlinger historisk og kulturell innsikt, kjennskap til og forståelse for den nasjonale kulturarven og våre felles internasjonale kulturtradisjoner og å se at mange av de verdiene demokratiet er tuftet på, er nedfelt i uskrevne regler og mister noe av sin legitimitet dersom de må detaljreguleres. Skolevalg bør avholdes fordi det både er et uttrykk for vårt demokrati og en oppdragelse til å leve i et demokrati, ikke fordi det står i opplæringsloven at det skal gjennomføres.

KS går imot å forskriftsfeste midler til elevrådsarbeid, og minner på at Regjeringen i Stortingsmeldingen om forholdet mellom stat og kommune har fastslått at øremerking av midler kun skal brukes i unntakstilfeller.

Del 4 Organisasjonskanalen

KS er opptatt av at barne- og ungdomsorganisasjonene på lik linje med andre får låne/leie skolens lokaler utenfor skolens åpningstider. KS mener videre hver enkelt kommune selv bør bestemme hvordan den vil legge til rette for barn og unges medvirkning.. KS støtter at frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene tas med inn i relevante veiledere om medvirkning etter Plan- og bygningsloven.

Del 5 Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning

KS går imot sentral lovregulering av hvordan man organiserer lokale ungdomsråd. Dette må utformes lokalt.

KS går også imot sentrale tilskudd øremerket til dette arbeidet, basert på prinsippene i Stortingsmeldingen om forholdet mellom stat og kommune der det fremkommer at øremerking av midler kun skal brukes i unntakstilfeller.

KS mener at behovet for kompetanseheving må kartlegges lokalt, det er der man kan vurdere lokale behov.

KS støtter ideen om forsøk med regionale ungdomskonferanser.

KS vil minne om at oppgavene løses og bestemmes lokalt gjennom det lokale selvstyret og at barn og unge må få medvirke lokalt. Økt kommunalt selvstyre vil gi innbyggerne større mulighet til å påvirke lokale veivalg som er viktige for innbyggerne.

Det er viktig at staten i sin kommunikasjon med barn og unge får frem det lokale selvstyret og at det er her barn og unge lettest kan påvirke sin egen hverdag.

KS vil understreke at det er viktig at staten selv ivaretar barn og unges medvirkning. Staten må passe på at ungdom blir trukket med i offentlige utvalg, også ut over utredninger av barn og unges oppvekstvilkår.

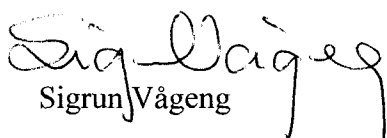
KS forutsetter at vi blir tatt med på utforming av eventuelle gode råd og anbefalinger om unges medvirkning i norske kommuner og fylkeskommuner.

Del 6 Valgkanalen

KS vil ikke utale seg om forslaget til stemmerett for 16 åringer på dette tidspunkt. KS er kjent med at forsøket med stemmerett for 16 åringer er ferdig evaluert i november 2013, og antar at det ikke vil være aktuelt å fremme forslag om lovendringer før etter dette.

For øvrig viser vi til undersøkelsen som KS fikk gjennomført april 2011 om ungdom og valg som viste at ungdom er opptatt av stort sett de samme sakene som andre velgere. KS sin undersøkelse om unge folkevalgte fra 2005 viser også at unge ikke skiller seg vesentlig ut fra andre folkevalgte.

Vennlig hilsen

Sigrun Vågeng
Administrerende direktør

Helge Eide
Områdedirektør